

Woningbouwlocatie Westergouwe te Gouda

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

25 maart 2004 / rapportnummer 1408-111

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad van Gouda
Postbus 1086
2800 BB GOUDA

uw kenmerk
2004.00050

uw brief
15 januari 2004

ons kenmerk
1408-112/Lv/gl

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Woningbouwlocatie Westergouwe te
Gouda

doorkiesnummer
(030) 234 76 26

Utrecht,
25 maart 2004

Geachte raad,

Met bovengenoemde brief stelde u (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Woningbouw-locatie Westergouwe te Gouda.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Woningbouwlocatie Westergouwe te Gouda

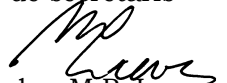
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Woningbouwlocatie Westergouwe te Gouda

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het
milieueffectrapport over Woningbouwlocatie Westergouwe te Gouda,

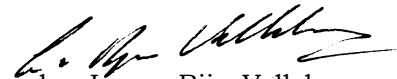
uitgebracht aan de gemeenteraad van Gouda door de Commissie voor de
milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
Woningbouwlocatie Westergouwe te Gouda,

de secretaris

drs. M.P. Laeven

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 25 maart 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	2
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	2
3.1 Probleemstelling en doel	2
3.2 Beleid en besluitvorming	4
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	5
4.1 Algemeen	5
4.2 Bouwstenen voor alternatieven.....	5
4.2.1 Bouwprogramma.....	5
4.2.2 Water.....	6
4.2.3 Natuur.....	7
4.2.4 Verkeer.....	7
4.2.5 Landschap.....	8
4.3 Alternatieven.....	8
4.3.1 Nulalternatief.....	9
4.3.2 Meest milieuvriendelijk alternatief	9
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN	10
5.1 Algemeen	10
5.2 Milieuaspecten.....	10
5.2.1 Water en bodem	10
5.2.2 Natuur.....	12
5.2.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie.....	12
5.2.4 Verkeer en vervoer	13
5.2.5 Overige aspecten	13
6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	13
7. LEEMTEN IN INFORMATIE EN EVALUATIEPROGRAMMA	14
8. VORM, PRESENTATIE EN SAMENVATTING	14

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 januari 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in De Goudse Post d.d. 21 januari 2004
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De gemeente Gouda heeft behoefte aan meer woningen. Tot 2020 wordt gedacht aan ongeveer 5.800 nieuwe woningen. Hiervan zijn er circa 2.000 binnenstedelijk en circa 3.800 buitenstedelijk gepland. De buitenstedelijke woningbouw is voorzien op de locatie Westergouwe, en daarvoor wordt een milieueffectrapportage (m.e.r.) gedaan. Deze is in twee fasen ontworpen: een 1^e fase gekoppeld aan het Masterplan, en een 2^e fase die gekoppeld is aan het voorontwerp bestemmingsplan. In beide fasen zal een milieueffectrapport (MER) worden opgesteld (MER 1^e fase en MER 2^e fase).

De minister van VROM heeft eind 2002 vraagtekens gezet bij de locatie Westergouwe. Om de waterhuishoudkundige en geotechnische randvoorwaarden voor de realisatie van Westergouwe in beeld te brengen, is begin 2004 de Werkgroep Waterbeheer Westergouwe (3W-overleg) in het leven geroepen, onder voorzitterschap van de heer Tielrooij. Het is van belang de resultaten van deze werkgroep tijdig – vóór afronding van de 1^e fase - in het m.e.r.-proces in te brengen.

Bij brief van 15 januari 2004 is de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het MER¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Goudse Post en de Moordrechtse Koerier van 21 januari 2004 geplaatst².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ en beperkt zich tot de MER 1^e fase⁴. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁵, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat die in het MER opgenomen moet worden of die nader onderzocht moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieumomstandigheden;
- belangrijke vragen en discussiepunten naar voren brengt, bijvoorbeeld over te onderzoeken alternatieven.

Bij het opstellen van haar richtlijnenadvies heeft de Commissie de informatie uit de startnotitie op juistheid, compleetheid en relevantie voor de besluitvorming getoetst. Verder richt dit advies zich vooral op die onderwerpen die in het MER nog nader aan de orde moeten komen.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ Het MER 1^e fase zal medio 2004 door de Commissie m.e.r. worden getoetst. In het dan op te stellen toetsingsadvies zullen (nadere) adviezen voor richtlijnen voor de 2^e fase worden opgenomen.

⁵ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De volgende punten worden als essentiële informatie in het milieueffectrapport beschouwd. Dat wil zeggen dat het MER in ieder geval onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- In het MER dient de locatieafweging nader onderbouwd te worden. Daarbij dienen onder meer aan bod te komen de nadelen die aan Westergouwe kleven en de eventuele invloed van beleidsontwikkelingen na 1989.
- De hoofdopzet van het basisalternatief uit de startnotitie lijkt vast te liggen (het groenblauwe raamwerk). Op een aantal aspecten – zo geeft de startnotitie aan - zijn bij de nadere uitwerking nog verschillen mogelijk. Een belangrijk, zo niet het belangrijkste aspect – de wateropgave – is in de startnotitie hier niet bij vermeld. Het is van belang om in het MER 1^e fase het ‘speelveld’ op watervlak en op andere (deels gerelateerde) vlakken bij aanvang voldoende breed te houden. Dit is ondermeer zinvol om (elementen voor) het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) niet te missen.
- De waterhuishouding in brede zin (oppervlakte- en grondwater, kwantiteit en kwaliteit, bodemgesteldheid, geologie en veiligheid) vormt een belangrijk aandachtspunt bij het realiseren van een woonwijk te Westergouwe. Deze dient om die reden in het MER goed en onderbouwd uitgewerkt te worden. Ook dient de functionele samenhang van de waterhuishouding met de ecologie te worden beschreven. Aangegeven dient te worden hoe voornoemde aspecten in de onderscheiden alternatieven zich zullen verhouden tot het beleid van het Hoogheemraadschap Schieland en of alternatieven voldoen aan gestelde randvoorwaarden (uit onder andere de Werkgroep Waterbeheer Westergouwe - 3W-overleg).
- De verkeerseffecten, die zullen optreden bij de mogelijke ontsluitingsstructuren voor auto, fiets en openbaar vervoer dienen goed te worden beschreven op basis van onderbouwde verkeersprognoses.
- Het is belangrijk dat de informatie uit het MER voor een ieder toegankelijk is. Een goede samenvatting en duidelijk kaartmateriaal en illustraties kunnen zeer belangrijke bijdragen leveren aan de overdracht van informatie.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

3.1 Probleemstelling en doel

Locatieafweging

De Commissie stelt zich op het standpunt, dat een locatie-m.e.r. aan de orde is, wanneer nog geen formeel besluit is genomen over de locatie. In dit geval is in het in november 2003 vastgestelde Streekplan Zuid-Holland Oost, Westergouwe als concrete beleidsbeslissing opgenomen. De Commissie is daarmee van mening dat de initiatiefnemer terecht deze m.e.r. een inrichtings-m.e.r. noemt.

Er zijn niettemin redenen om in het MER de locatieafweging (nader) te onderbouwen. Deze redenen liggen besloten in de hierna vermelde punten, die in de toelichting op de locatieafweging aan de orde dienen te komen:

- De locatieafweging in de startnotitie is gebaseerd op de Deelnota Stadsuitbreiding uit 1989. Ondertussen is er waar het gaat om de omgang met water, de omgang met het Groene Hart en de beleidsmatige aanpak van ruimtelijke ordening ('lagenbenadering') veel veranderd. Geef aan of deze beleidsontwikkeling invloed heeft op de locatieafweging.
- In de startnotitie is bij de locatieafweging vooral aangetoond waarom andere, overwogen locaties af zijn gevallen. De nadelen die aan Westergouwe kleven (denk met name aan de waterproblematiek), komen daarmee onvoldoende aan bod, waardoor ook de opgave voor het inrichtingsniveau niet scherp wordt gesteld.
- In de startnotitie wordt ingegaan op de vraagtekens die door de minister van VROM per brief eind 2002 bij de locatie Westergouwe zijn geplaatst. Het is nuttig in het licht van een transparant besluitvormingsproces, om in het MER het vervolg hiervan te schetsen (tussentijds bestuurlijk overleg; 3W-overleg; ministeriële afweging medio 2004). Beschrijf hoe de extra aandacht voor bodem, veiligheid en water, onder meer bekrachtigd in het aanstellen van de Werkgroep Waterbeheer Westergouwe (3W-overleg) onder voorzitterschap van Tielrooij in de planvorming wordt ingepast.
- De locatieafweging hangt samen met de verdeling van de woningbouwopgave (verdeeld in een Goudse behoefte en een opgave vanuit de regio). Schets deze relatie in het MER.

Woningbouwopgave

Gouda heeft als doel de realisatie van 3.800 woningen in Westergouwe, als onderdeel van een totale woningbouwopgave tot 2020 van 5.800 woningen. De overige woningen kunnen in de bestaande stad gebouwd worden. De woningbouwopgave is tweeledig gemotiveerd: op basis van de autonome behoefte van Gouda en op basis van de taakstelling voor de regio. In het MER dient aangegeven te worden waar deze taakstelling is vastgelegd, temeer daar uit inspraakreacties⁶ is op te maken dat hierover onduidelijkheid bestaat.

De opgave – en daarmee in feite ook de probleemstelling - is in drie opzichten onvoldoende geformuleerd en moet in het MER beter worden uitgewerkt:

1. Het regionale aspect is niet gescheiden van de eigen behoefte van Gouda. Gegeven het feit dat in de regio meerdere woningbouwlocaties beschikbaar zijn, moet duidelijker worden welke woningaantallen nu vanuit de Goudse behoefte nodig zijn. Daaruit is immers te motiveren dat Gouda de locatie *noodzakelijkerwijs* in of aan de stad zoekt.
2. De startnotitie geeft kort aan welke verdeling van woningtypes en prijsklassen men nastreeft. De onderbouwing daarvan ontbreekt⁷. Het doelgroepenbeleid en de regionale afstemming zijn daarbij relevante elementen. Van belang is om inzicht te geven hoe er daadwerkelijk voor de eigen Goudse behoefte wordt gebouwd.
3. Ook gezien de waterproblematiek zijn de verdeling van huizentypes en daarmee samenhangend de dichtheid en infrastructurele voorzieningen van belang. De invulling van de woningbouwopgave moet ook vanuit dit opzicht goed gemotiveerd te zijn.

⁶ Zie bijvoorbeeld inspraakreactie van de Moordrechtse Milieuvereniging de Zuidplaspolder (nr. 10, bijlage 4).

⁷ De Zuid-Hollandse Milieufederatie (inspraakreactie nr. 12, bijlage 4) geeft aan dat dit volgens het vigerende streekplan Zuid-Holland Oost in een structuurvisie voor het totale grondgebied van de gemeente Gouda dient te gebeuren vóórdat gestart kan worden met eventuele verstedelijking in Gouda, c.q. Westergouwe. Gouda en de provincie Zuid-Holland geven echter aan dat de verplichting tot het maken van een structuurvisie niet aan de ontwikkeling van Westergouwe is gekoppeld.

Tenslotte is het aan te bevelen, het aantal woningen in het MER consequent te gebruiken. In de startnotitie wordt gesteld dat het gaat om '3.800', 'bijna 4.000' en '3.200 tot 3.800' woningen.

Probleemstelling

Gelet op het hiervoor gestelde over de locatieafweging en de woningbouwopgave is de aanleiding in de startnotitie (door de Commissie opgevat als probleemstelling) te weinig specifiek. Een concretisering van de probleemstelling dient in het MER te worden opgenomen.

3.2 Beleid en besluitvorming

In de startnotitie is een goed overzicht gegeven van rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid en van de reeds genomen of nog te nemen besluiten die relevant zijn voor dit woningbouwproject. In het MER dient in aanvulling hierop aandacht uit te gaan naar de volgende punten:

- Voor Westergouwe relevante randvoorwaarden⁸, grenswaarden uit het milieubeleid, ruimtelijke beperkingen en uitgangspunten uit beleid en plannen dienen expliciet aan bod te komen.
- Geef aan waar aangesloten wordt bij het beleid van het Hoogheemraadschap Schieland zoals ondermeer verwoord in
 1. de nota Water en Ruimtelijke ordening in Schieland,
 2. de Randvoorwaardennotitie waterhuishouding Westergouwe (dd. 16 juli 2002),
 3. de notitie eerste inbreng vanuit het beleidsveld water ten behoeve van de ministeriële afweging omtrent de wenselijkheid en de haalbaarheid van Westergouwe (dd. 30 januari 2004) en
 4. de Ontwerp Deelstroomgebiedsvisie Midden Holland.Geef tevens aan op welke punten hiervan wordt afgeweken. Motiveer dat.
- De relatie met de Zuidplaspolder (onder andere uit de in ontwikkeling zijnde Interregionale Structuurvisie voor de Zuidplaspolder en omgeving).

Het MER (1^e fase) dient aan te geven dat het is opgesteld voor het vaststellen van het Masterplan Westergouwe door de gemeenteraad van Gouda en Moordrecht. Daarbij is het raadzaam om de verdere procedure met tijdpad in beeld te brengen, alsmede welke adviesorganen/instanties hierbij formeel en informeel betrokken zijn. Hierbij kan gedacht worden aan de ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet, het maken van de gemeentelijke structuurvisie, de uitvoering van de Watertoets⁹ en - in dit specifieke geval - de rol en uitkomsten van het 3W-overleg. Het verdient aanbeveling de uitkomsten van 3W in het MER 1^e fase op te nemen, opdat duidelijk wordt of en zo ja in welke gevallen/alternatieven/scenario's aan de randvoorwaarden vanuit deze werkgroep wordt voldaan.

⁸ Bijvoorbeeld zoals die zijn verwoord in de derde partiële herziening van het Streekplan Zuid-Holland-Oost (en waar ook in de integrale herziening van het Streekplan naar wordt verwezen).

⁹ Het Hoogheemraadschap van Schieland en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat geven in hun reacties (nr. 9 en 17, bijlage 4) nuttige aanwijzingen voor het proces van de watertoets, waaronder de afstemming met m.e.r. Tevens wordt daar verwezen naar de recent vernieuwde Handreiking Watertoets (2).

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Algemeen

M.e.r.-fasering

In de startnotitie is aangegeven dat in het MER 1^e fase een basisalternatief zal worden ontwikkeld. De hoofdopzet daarvan lijkt met het groenblauwe raamwerk nu al te zijn ingevuld. Op een aantal aspecten – zo geeft de startnotitie aan - zijn bij de nadere uitwerking nog verschillen mogelijk. Een belangrijk, zo niet het belangrijkste aspect – de wateropgave – is in de startnotitie hier niet bij vermeld. Het is van belang om in het MER 1^e fase het ‘speelveld’ op watervlak en op andere (deels gerelateerde) vlakken bij aanvang voldoende breed te houden (§ 4.2 en § 4.3 bevatten hiertoe bouwstenen en aanwijzingen)¹⁰.

Beschrijving voorgenomen activiteit en alternatieven

In het MER 1^e fase moeten de gegevens over de voorgenomen activiteit en de alternatieven worden opgenomen die het mogelijk maken de milieugevolgen correct te voorspellen en de verschillen duidelijk te maken, zoals:

- structuur van het groen, natuur en het water; wijze van afstemming van het ontwerp op de kenmerken van de ondergrond (bodem en geohydrologie);
- situering van woongebieden; type woningen en dichtheden en aanduiding van grotere voorzieningen, zoals scholen en winkelcentra;
- de ontsluitingsstructuur voor het autoverkeer, langzaam verkeer en openbaar vervoer. Alsmede het te verwachten gebruik van deze infrastructuur op basis van onderbouwde prognoses;
- waterhuishoudingsplan; bergingscapaciteit, waterpeil, circulatie, waterkwaliteit;
- wijze van bouwrijp maken, grondbalans, percentage verharding;
- principes van watervoorziening en energievoorziening;
- fasering (in aanleg van woningen, voorzieningen, infrastructuur en watersysteem) en flexibiliteit.

Bij elk alternatief moet worden aangegeven welke preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen om de milieugevolgen van het voornemen te beperken en wat de effectiviteit van deze maatregelen is.

4.2 Bouwstenen voor alternatieven

Onderscheidende alternatieven kunnen worden ontwikkeld, door ze te laten bepalen door bouwstenen (of afwegingen) die in deze fase werkelijk sturend kunnen zijn.

4.2.1 Bouwprogramma

Voor het bouwprogramma zijn 2 principieel verschillende benaderingen mogelijk. De eerste benadering is die Gouda kiest: het gewenste aantal woningen is bekend en er worden fysieke oplossingen gezocht om dat aantal

¹⁰ De gemeente Gouda geeft mondeling aan dat de wateropgave in het 3W-overleg in brede zin (inclusief alternatieven) aan de orde komt, en resultaten daarvan in het MER 1^e fase zullen worden opgenomen. Ook op andere aspecten ziet de gemeente het groenblauwe raamwerk niet als vaststaand.

te bouwen. De andere ingang is het bestuderen van de kenmerken en beperkingen van de locatie en van daaruit het bouwprogramma in aantal en types laten 'oprijzen'.

In het geval van 3.800 woningen voegt de initiatiefnemer een verdeling in woningtypes en prijsklassen toe. De dichtheid is niet gegeven, maar komt gemiddeld op 26 woningen per hectare neer (inclusief de eco-zone is dat 19 woningen per hectare)¹¹. Omdat het gaat om een gevarieerd programma, zegt dit nog weinig over dichtheidsverschillen; aanwezigheid van ruimte voor tuinen, openbaar groen, infrastructuur en water. Alhoewel de woningmarkt voor ieder feitelijk uit te voeren deel van Westergouwe beperkingen zal stellen, kan nog de nodige ontwerpvrijheid worden gevonden. Die kan in alternatieven benut worden.

4.2.2 Water

Hydrologische bouwstenen zijn de volgende:

- *Peilbeheer, grondwaterstanden, bodemstabiliteit en waterberging:* afwegingen tussen peil continueren of verhogen (verschillende hoogtes), tussen apart peilvak voor Westergouwe of aansluiting op groter peilvak van (deel van) de Zuidplaspolder, tussen waterberging vergroten of juist verkleinen en tussen klink of geen klink. Overigens is het in de start-notitie aangegeven studiegebied groter dan het gebied waar de bebouwing is voorzien. Het gedeelte van het studiegebied dat niet onder de gemeente Gouda valt (maar onder de gemeente Moordrecht) zal niet worden bebouwd. Mogelijk biedt dit gedeelte meer mogelijkheden voor waterberging dan in het groenblauwe raamwerk wordt ingevuld.
- *Waterkwaliteit:* afweging tussen inlaat uit de grote rivieren en kwelwater (brak of zoet) en gevolgen van peil voor kwel. Verziltiging van het oppervlakte water kan leiden tot natuurwinst, doordat de nutriënten belasting dan geen negatieve gevolgen heeft (op brakke biotopen). De mogelijkheden hiertoe zijn afhankelijk van de hydrologische systemen. Alleen gebruik van kwelwater kan leiden tot lage standen in drogere periodes waardoor klink kan optreden;
- *Doorlatendheid:* In het plangebied komen stroomruggen voor die preferentie stroombanen van grondwater tot gevolg (kunnen) hebben. Die bieden mogelijkheden voor natuurontwikkeling;
- *Gebruik kwelschermen:* verdrogingseffect op Krimpenerwaard.

Overigens komt uit de stukken naar voren dat de verschillende partijen niet een uniform beeld hebben over de waterhuishouding van het gebied en de daarmee samenhangende natuur. Over de slootvegetaties worden bijvoorbeeld verschillende uitspraken gedaan. Uit de opnamen van watervegetaties¹² komt dat het slootwater vooral een kwaliteit heeft die wijst op inlaat van oppervlakte water uit de grote rivieren. De soorten geven hoge trofie-, carbonaat- en chloride- (lichte zout indicatie) waarden aan. Sommige insprekers wijzen daarentegen op mesotrofe, voedselarme omstandigheden. Volgens het Hoogheemraadschap Schieland wordt weinig water ingelaten, terwijl uit het MER Zoetermeer Zuidplaspolder opgemaakt kan worden dat veel oppervlakte water (50% van het jaarlijks neerslag hoeveelheid) in de Zuidplas wordt ingelaten. Dit laatste lijkt overeen te stemmen met wat de

¹¹ Daarmee is sprake van een relatief lage dichtheid (zie bijvoorbeeld de inspraakreactie van de Zuid-Hollandse Milieufederatie; nr. 12, bijlage 4).

¹² Structuurvisie ecologie, Grontmij, 2003.

vegetatie indiceert. Het exacte functioneren van het hydrologisch systeem is derhalve nog een vraagteken. Duidelijk is dat kwel optreedt en onder hoge druk staat, maar er bestaat onduidelijkheid over waar de kwelstromen vandaan komen en hoe de kwelzones over het gebied zijn verspreid (uit de Krimpenerwaard, uit de Hollandse IJssel en Gouwe, uit het diepe brakke pakket, geleid door oude stroomruggen?). Ook is onvoldoende duidelijk welke functie het gebied heeft bij de (calamiteiten)berging van eventuele wateroverlast in de Zuidplas. Het is van belang dat deze aspecten in het MER goed worden beschreven.

4.2.3 Natuur

De ecologische bouwstenen hangen uiteraard samen met de hydrologie. De volgende afwegingen kunnen van belang zijn. Ze kunnen een rol spelen in de natuurontwikkeling van de wijk:

- continuering peil ten opzichte van verhoging (eventueel in verschillende stappen) (grasland tegenover moeras/water);
- inlaat tegenover vergroten kwelinvloed (dat wil zeggen geen doorspoeling), zeker als kwel kan leiden tot verzilting en toestroom van niet nutriënten-belast grondwater¹³;
- het al dan niet benutten van de aanwezigheid van oude stroomruggen;
- positionering en breedte verbindingzone EHS. Gezocht moet worden naar aansluiting bij actuele waardevolle zones en zones die kansrijk zijn voor ontwikkeling natuurwaarden;
- relaties met natuurgebieden in de directe nabijheid van het plangebied. Versterking van de relatie daarmee is gunstig.

Uiteraard is er ook een relatie met woningbouw en infrastructuur. Daar wordt bepaald in welke mate natuurdoelstellingen gerealiseerd worden via open water en oevers en/of in andere milieus zoals moeras, graslanden en bosschages. De mate waarin de ruimte voor natuur bestaat uit geïsoleerde plekken en/of een samenhangend systeem heeft eveneens een nauwe verbinding met de stedenbouwkundige opzet. Dat geldt tenslotte ook, voor de mate waarin natuurdoelen de ruimte moeten delen met andere belangen zoals recreatie, sport etc.

4.2.4 Verkeer

In de startnotitie wordt één verkeersstructuur gepresenteerd met een variant voor een meer directe fietsverbinding met nieuwe fietsbrug tussen Westergouwe en het centrum van Gouda. Uit de beschrijving van de grondgedachte van het Masterplan (blz. 22 en verder in de startnotitie) wordt uitgegaan van het investeren in verbindingen. Goede fietsvoorzieningen zijn hierbij van groot belang¹⁴: de afstand tussen enerzijds Westergouwe en

¹³ In de Zuidplaspolder kan in principe zoute kwel optreden. De interpretatie uit de startnotitie dat de hoge fosfaat- en ammoniumwaarden in het grondwater het gevolg zijn van het landgebruik in de Krimpenerwaard, is onwaarschijnlijk. Het hangt waarschijnlijk eerder samen met het zoute/brakke grondwater in de diepere aquifers. Ten gunste van de veeteelt worden in de praktijk de hoge zoutconcentraties van het oppervlaktewater bestreden door de sloten te spoelen, door inlaat van oppervlaktewater uit de grote rivieren. Niet spoelen in de nieuwe wijk biedt milieuwinst. Zoet-zout gradiënten zijn interessant voor ontwikkeling van natuurvriendelijke en soortenrijke oevers. Vee zal er niet meer zijn. Daarbij heeft in het brakke milieu de nutriëntenlast geen ecologische betekenis meer en wordt het systeemvreemde en energievragende beheer van inlaat van oppervlaktewater, beperkt. Mogelijk komen lokaal ook niet nutriëntenbelaste zoete grondwaterstromen voor. Ook deze bieden goede mogelijkheden voor natuurontwikkeling.

¹⁴ Zie ook inspraakreacties van onder meer de Fietsersbond afdeling Gouda Midden-Holland, de Zuid-Hollandse Milieufederatie, Milieudefensie Gouda en Rijkswaterstaat (nrs. 11, 12, 16 en 17).

anderzijds het centrum, het station en andere woonwijken van Gouda zijn immers ideale fietsafstanden.

In dit verband wordt ook geadviseerd om aandacht te schenken aan de verschillende mogelijkheden waarop de ontsluiting van Westergouwe naar het buitengebied voor recreatief fietsverkeer kan worden vormgegeven.

Wat het extern en doorgaand verkeer betreft liggen er goede kansen voor het openbaar vervoer. In alternatieven kan gevarieerd worden met HOV-lijnen, een voorstadsstation, transferia en dergelijke. Bij het onderzoek naar deze verkeersstromen dient ook een relatie te worden gelegd met de planvorming voor de westelijke randweg.

De VPL-aanpak biedt maximale mogelijkheden om bij een ruimtelijke planning een duurzaam en milieuvriendelijk verkeerssysteem te onderzoeken en te ontwikkelen.

4.2.5 Landschap

In het Masterplan wordt terecht veel aandacht besteed aan de polderstructuur. De vraag is echter, of de Zuidplaspolder niet te sterk als een cartografische compositie wordt benaderd. Daarbij springt de orthogonale structuur sterk in het oog. Bij nadere beschouwing blijkt juist deze hoek van de polder een aantal afwijkende kenmerken te bezitten. Bijvoorbeeld de Grote Historische Atlas van Nederland toont de Zuidplaspolder als nog gedeeltelijk onontgonnen, juist in de oostelijke helft van Westergouwe. Elders¹⁵ wordt gesuggereerd dat het gedraaide slootsysteem in deze hoek wellicht samenhang met het gegeven dat dit gebied lastig was droog te malen (het is binnen de Zuidplaspolder de diepste plek met veel waterdruk). Opvallend is verder op die kaart de aanwezigheid van enkele doorbraakkolken of wellen en het beloop van de scheidingssloot met het onontgonnen gedeelte. In het algemeen is er bij de Nederlandse polderontginningen, zie bijvoorbeeld de Haarlemmermeer, sprake van een randzone die afwijkt van het middengebied door hogere of juist lagere ligging en door de lastige aansluiting van een orthogonale indeling op de grillige dijk.

Met dit soort gegevens lijken er meer mogelijkheden om de polder te laten doorklinken in het ontwerp van Westergouwe dan enkel het orthogonale stelsel te accentueren. Zo zou het ontwerp van een extreem waterrijke wijk de moeizame drooglegging van juist deze polderhoek kunnen verbeelden.

4.3 Alternatieven

Uit de in § 4.2 geschetste bouwstenen kunnen alternatieven worden gevormd. De uitwerking van een groot aantal alternatieven wordt niet bepleit, wel een bredere verkenning (quick scan) dan als geschetst in de startnotitie. Hierbij is het van belang om, waar het de wateropgave betreft, aan te sluiten op de resultaten van het 3W-overleg. Om het aantal alternatieven met hoog realiteitsgehalte te beperken, kan het zinvol zijn om expliciet (milieu)doelen te stellen waaraan alternatieven dienen te voldoen. Ook randvoorwaarden kunnen in een vroeg stadium leiden tot het afvallen – en niet verder uitwerken – van alternatieven.

¹⁵ Achtergronddocument Denktankbijeenkomst 3W-overleg.

Het 'speelveld' voor alternatievenontwikkeling zou door een aantal stellige uitspraken en motto's ingekaderd kunnen worden:

- *Westergouwe waterwijk*; dit motto duidt op de vergrote inspanningen om water en/of moeras een centrale rol te geven in Westergouwe, waarbij de eerder genoemde bouwstenen aanduiden dat dit in kwaliteit, kwantiteit en intelligente structuren kan zitten.
- *Westergouwe meervoudig*; dit motto duidt op de ambitie om woon-, natuur- en water(bergings)vragen te stapelen om elk van de programma's maximaal ruimte te geven en te laten profiteren van elkaar.
- *Klein-Westergouwe*; dit motto duidt op de vraag, of kleinere woningaantallen en/of andere woningtypes de bouw van Westergouwe makkelijker maken (al dan niet in combinatie met meer woningen elders in Gouda).
- *Westergouwe in het veen bouwen!*; dit motto duidt op het hele palet aan mogelijkheden om niet, partieel of slim op te hogen en daardoor de mogelijkheden voor gunstig peilbeheer, waterberging en natuurkansen te vergroten.

Op basis van de bouwstenen en deze inkadering van het speelveld kunnen alternatieven geformuleerd worden en/of kan het basisalternatief aangescherpt worden.

4.3.1 Nulalternatief

Als het mogelijk is om de doelen van de initiatiefnemer te realiseren zonder dat de voorgenomen activiteit – of een vergelijkbare activiteit – wordt uitgevoerd, is er een reëel nulalternatief. Dit hoeft niet per se 'niets doen' te zijn. Het kan ook gaan om het halen van de doelen door het treffen van maatregelen die een ander karakter hebben dan het voornemen.

In dit stadium is nog niet duidelijk of er een reëel nulalternatief is. Beargumenteer de realiteit van een nulalternatief in het MER. Als zoekrichting kan worden gedacht aan het realiseren van de woningbouwopgave vanuit de Goudse behoefte volledig via inbreiding. De woningbouwopgave vanuit de regionale taakstelling kan elders in de regio gerealiseerd worden. Een beschouwing op hoofdlijnen kan hiervoor volstaan.

4.3.2 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

Op basis van de bouwstenen uit § 4.2 kan het mma vormgegeven worden. Mogelijke aangrijpingspunten voor het mma zijn:

- een goede waterkwaliteit passend bij de verschillende ecosystemen;
- het benutten van de kwelstromen ten behoeve van natuur(ontwikkeling);
- minimale en 'slimme' ophoging¹⁶;
- maximale ruimte voor waterberging en natuur, eventueel door meervoudig ruimtegebruik;
- compensatie van het (lokaal) verdwijnen van Rode lijst soorten.

¹⁶ Bijvoorbeeld alleen dat en in die mate ophogen waar het noodzakelijk is (hoofdinfrastructuur, grote gebouwen) en daar in de stedenbouwkundige structuur op anticiperen, zodat op te hogen elementen gegroepeerd en goed verdeeld zijn.

Het verwachte draagvlak of een eerder vastgelegd budget mogen geen argumenten zijn om oplossingsrichtingen met belangrijke milieuvoordelen buiten beschouwing te laten bij de ontwikkeling van een mma.

5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN

5.1 Algemeen

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Het kan hierbij van belang zijn om naast Westergouwe, (delen van) de Zuidplaspolder in de beschouwing mee te nemen.

Als niet zeker is of bepaalde ingrijpende activiteiten zullen doorgaan of niet, dan kunnen hiervoor verschillende scenario's worden gebruikt.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat het plangebied en de omgeving daarvan, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Ook in het studiegebied gelegen (geluid en anderszins) gevoelige gebieden en objecten, en de huidige en toekomstige gebiedsontsluitingswegen moeten helder in beeld worden gebracht.

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- vooral aandacht moet besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden.

5.2 Milieuaspecten

5.2.1 Water en bodem

De belangrijkste aspecten, waar aandacht aan besteed moet worden bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand, de autonome ontwikkeling en de milieueffecten zijn:

1. De invloed van de omgeving op het plangebied:

- *Watersysteem:* Wat is de wateropgave voor het plangebied (rekening houdend met klimaatwijziging)? Welke functie vervult het gebied in het huidige watersysteem, welke functie zou het potentieel kunnen vervullen

in de waterbergingsproblematiek van de wijdere omgeving van het studiegebied? Moet Westergouwe dienst doen als waterbergingsgebied voor de omgeving? Welke mogelijkheden blijft het gebied houden na realisatie van het plan?

- *Veiligheid*: wat zijn de bedreigingen door wateroverlast en dijkdoorbraak voor het plangebied? Welke maatregelen kunnen genomen worden?

2. De invloed van realisatie van het plan op de omgeving:

- *Oppervlaktewater*: Zal de realisatie leiden tot afwenteling van waterbezwaar op gebieden buiten het plangebied, ook bij extreme omstandigheden?
- *Grondwater*: Zal realisatie leiden tot toename van verdroging, bijvoorbeeld in de Krimpenerwaard? Wat is de invloed van verschillende methoden van bouwrijpmaken, zoals (verticale) drainage en kwelschermen (aantonen middels (waar nodig model-) berekeningen)?

3. De inrichting van het plangebied:

- *Bodem*: Wat zijn de risico's van inzakken van oevers voor de waterkwaliteit / ecologie? Wat zijn de gevolgen van een mogelijk flexibel peilbeheer voor het optreden van zettingen?
- *Waterkwaliteit van het systeem*: onder welke randvoorwaarden kan zilte kwel optreden? Wat is het effect van de beperking van inlaat van oppervlaktewater op de waterkwaliteit?
- *Peilverloop e.d.*: wat is het effect van de beperking van inlaat van oppervlaktewater op het peilverloop en de bergingscapaciteit van de polder?

4. Duurzaamheid in beheer en onderhoudsfase

- (Dit kan een beoordelingscriterium zijn:) Hoe robuust is het gerealiseerde systeem (mate van noodzakelijk sturing, gevoeligheid voor afwijkingen in omstandigheden, b.v. klimaat, zettingen, uitvallen van techniek)?
- Wat zijn de gevolgen van de technische maatregelen - noodzakelijk voor bouwrijp maken en de waterhuishouding - voor het beheer, onderhoud en de kosten? (Achtergrond bij deze vraag: met techniek is in ontwerp stadium veel op te lossen, maar door geldgebrek bij de gemeenten of te complexe systemen lopen zaken daarna anders).
- Wat zijn de gevolgen van de verdergaande bodemdaling voor het waterbeheer, de infrastructuur en de particuliere eigendommen.

5. Geotechniek / bouwrijpmaken in verschillende varianten:

- *Tijdens het bouwrijpmaken*: Wat is de globale grondbalans? Indien bemaling wordt toegepast, in welke omvang en wat zijn de effecten op de grondwaterstand? Wat zijn de risico's in deze fase als opbarsten, afschuiven, kortsluiting met zandbanen?
- *Na realisatie*: Leidt het bouwrijp maken tot een toename van kwel en zo ja hoeveel? Wat zijn de gevolgen daarvan voor de waterkwaliteit in het gebied en verdroging buiten het gebied? In welke mate wordt restzakking verwacht? Wat zijn de risico's als niet ingeklonken gebieden toch worden opgehoogd (bijvoorbeeld achtertuinen door particulieren bij de partieel ophogen-variant) Wat zijn de gevolgen van waterbodeminstabiliteit voor het watersysteem (waterkwaliteit)?

Resumerend zijn de belangrijkste verwachte en te beschrijven effecten de volgende:

- Grondbalans en restzettingen;

- Toe- of afname van kwel en daarmee samenhangend de invloed op de waterbodemstabiliteit en verdroging in de omgeving;
- De gevolgen voor het waterbergend vermogen in en buiten het plangebied;
- De mogelijke afwenteling van waterbezwaar naar buiten het plangebied;
- De waterkwaliteit van het nieuwe watersysteem in de woonwijk.

Geef zoveel mogelijk op kaart aan voor de huidige situatie en de alternatieven:

- De maaiveldhoogte, geo(morfo)logie, bodemtype, zettingsgevoeligheid en de verwachte zettingen;
- Het oppervlaktewatersysteem: waterlopen, kunstwerken, stromingsrichting bij aan- en afvoer, waterbalans, (knelpunten in) waterkwaliteit;
- Grondwater: stijghoogten van diepe en ondiep pakket in plangebied en omgeving, belangrijkste kwelstromen, relevante kwaliteitsparameters;
- Geef een integrale beschouwing van het watersysteem.

De geohydrologie en ecologie dient in het MER tenslotte in onderlinge samenhang en gedetailleerd te worden beschreven. Uit deze beschrijving kunnen de mogelijkheden voor natuurontwikkeling nauwkeurig worden afgeleid.

5.2.2 Natuur

De belangrijkste aspecten, waar aandacht aan besteed moet worden bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand, de autonome milieuontwikkeling en de milieueffecten zijn:

- aanwezigheid, respectievelijk aantasting of ontwikkeling van onderdelen van de EHS en overige beschermde gebieden.
- (toekomstige) aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten. Bij de beschrijving van de effecten dient rekening te worden gehouden met invloeden van directe vernietiging, verdroging, verstoring en versnippering.
- (toekomstige) aanwezigheid van ecosystemen en relaties: de relaties tussen de verschillende habitats binnen het studiegebied en verbindingen met leefgebieden buiten het studiegebied. Het MER dient te beschrijven of nieuwe biotopen voor flora en fauna gecreëerd zullen worden. Hierbij moet gemotiveerd worden van welke natuurdoeltypen wordt uitgegaan.
- Indien verlies aan beschermde soorten kan ontstaan, dient te worden aangegeven hoe dit zal worden gecompenseerd¹⁷.

5.2.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

De Startnotitie geeft een vertrouwenwekkende aanzet voor het goed in beeld brengen van landschap, cultuurhistorie en archeologie. In de paragraaf 'Alternatieven' (§ 4.3) is al aangegeven, dat de analyse van de landschapsontwikkeling nog wel aandacht en nuance behoeft. Maar boven alles is het van belang, de vraag *hoe* deze analyse dan in wordt gezet bij de ontwikkeling als woonwijk in te vullen en te overdenken. Er kunnen in dit geval overtuigende redenen zijn, om de structuur van de Zuidplaspolder *niet* tot uitgangspunt te nemen en daarmee een verwijzing naar andere tijdslagen te accentueren.

¹⁷ Zie inspraakreactie van Milieudefensie Gouda (nr. 16, bijlage 4).

In de startnotitie worden een aantal effecten genoemd, waarbij kanttekeningen geplaatst kunnen worden:

- Gezien het verschil in type en veelheid van effecten is het zinvol om archeologie en geomorfologie te scheiden van cultuurhistorie. Bij cultuurhistorie kan het effect op de structuur van de Zuidplaspolder expliciet genoemd worden naast de beïnvloeding van het elementniveau zoals de genoemde Jodenrij.
- Waar het gaat om de identiteit van het landschap wordt het visuele aspect genoemd, dat expliciet ook in termen van openheid, zicht en uitzicht kan worden geduid. Maar vermoedelijk zijn er meerdere aspecten van 'belevingswaarde' te noemen, zoals de invloed op routestructuren en een mogelijk vergrote toegankelijkheid in de toekomst.
- Naast visuele aspecten heeft identiteit ook te maken met de verandering van grondgebruik van agrarisch naar stad en natuur.
- Niet benoemd worden de meer strategische effecten (flexibiliteit en duurzaamheid).

5.2.4 Verkeer en vervoer

In de startnotitie is globaal aangegeven welke verkeers- en vervoeraspecten zullen worden onderzocht. Er wordt geen onderscheid gemaakt in te onderzoeken aspecten en mogelijk te treffen (beleids)maatregelen. Een autoluwe inrichting, aantal aansluitingen van de wijk op het gemeentelijke hoofdwegennet zijn maatregelen die in één of meer alternatieven aan de orde kunnen zijn. Om die reden verdient het aanbeveling om eerst te beschrijven welk verkeers- en vervoerbeleid wordt nagestreefd en te onderzoeken welke beleidsmaatregelen voor Westergouwe worden ingezet. Beschrijf vervolgens voor de verschillende alternatieven en varianten de volgende onderdelen:

- de te verwachten verdeling van de vervoerwijzekeuzen (modal split);
- de verkeersintensiteiten voor auto, fiets en openbaar vervoer;
- de kwaliteit van de verkeersafwikkeling op het lokale en bovenlokale wegennet in en buiten de spitsperioden, bijvoorbeeld door de verhouding intensiteit/capaciteit op de wegenstructuur in het studiegebied;
- de vraag naar parkeerplaatsen en het aanbod van parkeervoorzieningen;
- de effecten voor de verkeersveiligheid in termen van verkeersslachtoffers (naar type weggebruiker);
- de geluidhinder van het verkeer in en buiten het plangebied in de vorm van geluidcontouren in dB(A)s en het aantal woningen dat binnen de zones zal gaan vallen.

5.2.5 Overige aspecten

Indien in de MER 1^e fase belangrijke keuzemogelijkheden bestaan voor de energie-, watervoorziening of – breder beschouwd – het (duurzaam) gebruik van grondstoffen, dan dienen de effecten daarvan te worden beschreven.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Het is zinvol de alternatieven te vergelijken met gestelde randvoorwaarden (uit onder andere derde partiële herziening streekplan en 3W-overleg). Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop,

de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, wordt aanbevolen om een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE EN EVALUATIEPROGRAMMA

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Hierbij gaat het uiteraard om milieuaspecten die in de verdere besluitvorming een belangrijke rol kunnen spelen.

De gemeenten Gouda en Moordrecht moeten bij het besluit aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling om in het MER reeds aan te geven of er specifieke milieuaspecten zijn die geëvalueerd dienen te worden.

8. VORM, PRESENTATIE EN SAMENVATTING

Het verdient aanbeveling het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen. Het MER moet zonodig worden voorzien van een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst. Voor kaarten dient recent kaartmateriaal gebruikt te worden, met goed leesbare topografische namen en duidelijke legenda's. Het opnemen van een kaart met de wijdere omgeving van Westergouwe (zodat de ligging in de Zuidplaspolder duidelijk wordt) is onontbeerlijk.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- onderbouwing van de woningbouwopgave en de locatie Westergouwe;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven, en hoe zich die verhouden tot de randvoorwaarden vanuit waterhuishoudkundig oogpunt;
- een overzichtelijke vergelijking van de alternatieven/varianten ten aanzien van de milieugevolgen en de argumenten voor de selectie van het mma en het (eventueel hiervan afwijkende) voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Woningbouwlocatie Westergouwe te Gouda

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 januari 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Commissie voor de Milieueffectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		 Commissie voor de milieueffectrapportage
		ingekomen : 20 JAN 2004
		nummer
		dossier 1408 - 1+2
		kopie naar : HL/Lv/bibl

8X

dienst/afdeling rpl	telefoon 0182-589128	gouda 15 januari 2004
contactpersoon Gert van Dijken	uw kenmerk	ons kenmerk 2004.00050
onderwerp Startnotitie m.e.r. woningbouwlocatie Westergouwe te Gouda; verzoek om richtlijnenadvies.		verzonden 16 JAN 2004

Geachte heer, mevrouw,

Ons college heeft, als initiatiefnemer tot ontwikkeling van Westergouwe, op dinsdag 13 januari 2004 ingestemd met het in procedure brengen van de Startnotitie m.e.r. woningbouwlocatie Westergouwe. Deze Startnotitie voegen wij in achtvoud als bijlage bij deze brief.

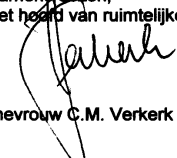
Ingevolge het bepaalde in artikel 7.14 van de Wet Milieubeheer stellen wij u hierbij in de gelegenheid om advies uit te brengen over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieueffectrapport.

Het MER voor Westergouwe wordt in twee fasen opgesteld. In fase 1 is het MER gekoppeld aan het Masterplan en in fase 2 aan het nog op te stellen bestemmingsplan. Om echter een zorgvuldige afstemming te bewerkstelligen tussen het Masterplan en het MER is er door ons nadrukkelijk voor gekozen om ook al een effectbeschrijving te maken op Masterplanniveau. Hierdoor krijgen de milieubelangen ook een volwaardige plaats in het ontwerpproces. Dit beantwoordt aan de primaire doelstelling van het Besluit m.e.r. 1994. Vervolgens wordt het Masterplan vertaald in een (ontwerp-) bestemmingsplan Westergouwe en wordt in dat kader in een MER 2^e fase de MER 1^e fase doorvertaald naar het detailniveau van het bestemmingsplan. Tezamen vormen fase 1 en 2 het MER voor de locatie Westergouwe.

Als u naar aanleiding van deze brief vragen of opmerkingen heeft, dan kunt u contact opnemen met de heer G. van Dijken, senior beleidsadviseur ruimtelijke ordening. Hij is bereikbaar via telefoonnummer (0182) 589128.

Wij vertrouwen er op u voor dit moment voldoende te hebben ingelicht.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Gouda,
namens dezen,
het hoofd van ruimtelijke plannen,

mevrouw C.M. Verkerk

 gemeente gouda	bezoekadres: antwerpsweg 5, gouda correspondentieadres: postbus 1086, 2800 bb gouda fax 0182-588101 e-mail gemeente@gouda.nl
---	---

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in de Goudse Post d.d. 21 januari 2004

openbare bekendmaking

inspraak startnotitie milieueffectrapportage woningbouwlocatie westergouwe

Burgemeester en wethouders van de gemeente Gouda maken, als initiatiefnemers in het kader van de procedure voor een milieueffectrapportage (m.e.r.) - gelet op het ter zake bepaalde in de Wet milieubeheer, het Besluit-m.e.r. 1994 en de Inspraakverordening van de gemeente Gouda - bekend dat met ingang van donderdag 22 januari 2004 gedurende vier weken (tot en met woensdag 18 februari 2004) de Startnotitie m.e.r. woningbouwlocatie Westergouwe ter inzage ligt. Gedurende deze periode kunnen betrokkenen en belanghebbenden hun opmerkingen over het geven van richtlijnen voor de inhoud van het milieueffectrapport (zienswijze) naar keuze mondeling of schriftelijk naar voren brengen.

waar ligt de startnotitie ter inzage?

De Startnotitie ligt ter inzage bij de dienst Publiekzaken in stadswinkel Buytenerf, Klein Amerika 20 te Gouda. De stadswinkel heeft de volgende openingstijden: maandag van 13.00 tot 17.00 uur, dinsdag, woensdag en vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur, donderdag van 09.00 tot 20.00 uur. De Startnotitie ligt ook ter inzage bij de sector Stadswerken van de gemeente Gouda, Antwerpseweg 5 te Gouda, op maandag van 13.00 tot 17.00 uur en dinsdag tot en met vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur. Tevens ligt de Startnotitie ter inzage in het gemeentehuis van de gemeente Moordrecht, Westeinde 1 te Moordrecht, van maandag tot en met vrijdag van 09.00 tot 12.00 uur en voorts op dinsdagavond van 17.00 tot 20.00 uur.

informatieavond

Op donderdag 12 februari 2004, aanvang 20.00 uur wordt een informatieavond gehouden in het kantoor van de sector Stadswerken aan de Antwerpseweg 5 te Gouda. Tijdens deze avond wordt de Startnotitie toegelicht en is er gelegenheid om mondeling zienswijzen naar voren te brengen.

doel van de voorgenomen activiteit en de m.e.r.-procedure

Het project Westergouwe heeft als doel het realiseren van een kwalitatief hoogwaardige en duurzame woonwijk. Deze woonwijk voorziet in de woningbehoefte tot 2020 en bevordert doorstroming op de woningmarkt in Gouda. De m.e.r.-procedure wordt gevolgd om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over Westergouwe. De startnotitie is de eerste stap in deze m.e.r.-procedure. Daarin is aangegeven welke milieuaspecten worden onderzocht in het

milieueffectrapport (MER). De milieu-aspecten waarbij varianten worden ontwikkeld zijn: grondverbeteringsmethoden (ophogen, woonsoorten, materiaalgebruik), de verbinding Westergouwe-binnenstad Gouda (bereikbaarheid), de waterkwaliteit en de ligging en uitvoering van de ecologische zone tussen Gouda en Moordrecht.

aard en omvang van de voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit betreft het realiseren van een duurzame woonwijk met 3.200 tot 3.800 woningen met de daarbij behorende voorzieningen. De gemeente Gouda wil een woonwijk realiseren die optimaal inspeelt op de kenmerken van de specifieke locatie en waar het goed toeven is. Zo vlakbij het historische centrum van Gouda en de Hollandsche IJssel, maar ook in een direct open verbinding met het omliggende polderlandschap. Met een goede aansluiting op rijkswegen en het spoor en een aantrekkelijke historische omgeving in de nabijheid heeft de locatie volop kansen een gewaardeerde woonwijk te worden. De aanwezigheid van de Ringdijk en Ringvaart, het voor de polders in Zuid-Holland kenmerkende verkavelingspatroon en de bijzonder strikte toepassing daarvan in de Zuidplaspolder, bieden goede handvatten voor een interessante invulling van de locatie.

plaats van de voorgenomen activiteit

De locatie Westergouwe ligt ten westen van Gouda en maakt onderdeel uit van de Zuidplaspolder. De locatie ligt deels in de gemeente Gouda (het deel van het gebied waar woningbouw wordt voorzien) en deels in de gemeente Moordrecht. In dit Moordrechtse deel wordt een ecologische zone voorzien.

een mer in twee fasen

Het MER voor de woningbouwlocatie Westergouwe wordt in twee fasen opgesteld. De nu aan de orde zijnde 1e fase van het MER is gekoppeld aan het Masterplan voor de woningbouwlocatie. Dit Masterplan geeft de hoofdopzet van de invulling van de locatie weer. Op een later moment vindt doorvertaling plaats van het Masterplan naar een bestemmingsplan. Op dat moment wordt ook de 2e fase van het MER opgesteld. Deze 2e fase komt te zijner tijd afzonderlijk in inspraak. Fase 1 en 2 vormen samen het MER.

reacties

U kunt uw zienswijzen op de Startnotitie richten tot de gemeenteraad van de gemeente Gouda (als Bevoegd Gezag), ter attentie van de afdeling Ruimtelijke Plannen, postbus 1086, 2800 BB te Gouda. U kunt uw zienswijzen ook mondeling kenbaar maken tijdens de informatieavond op 12 februari 2004.

Gouda, 21 januari 2004.

Burgemeester en wethouders Gouda

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van Gouda

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van de gemeente Gouda, in samenspraak met de gemeente Moordrecht

Besluit: vaststelling bestemmingsplan Westergouwe

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C11.1

Activiteit: Buitenstedelijke woningbouw op de locatie Westergouwe (circa 3.800 woningen).

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 21 januari 2004

richtlijnenadvies uitgebracht: 25 maart 2004

Bijzonderheden: De m.e.r. zal in 2 fasen ontworpen: een 1^e fase gekoppeld aan het Masterplan, en een 2^e fase die gekoppeld is aan het voorontwerp bestemmingsplan. In beide fasen zal een MER worden opgesteld. Het richtlijnenadvies is beperkt tot de 1^e fase.

De minister van VROM heeft eind 2002 vraagtekens gezet bij de locatie Westergouwe (vanwege de ligging in een relatief laag deel van de al laag gelegen Zuidplaspolder). Om de waterhuishoudkundige en geotechnische randvoorwaarden voor de realisatie van Westergouwe in beeld te brengen, is begin 2004 de Werkgroep Waterbeheer Westergouwe in het leven geroepen. Het is van belang de resultaten van deze werkgroep vóór afronding van de 1^e fase in het m.e.r.-proces in te brengen.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. B.A.H.V. Brorens

ir. N. van Dooren

dr. F.H. Everts

ing. B. Peters

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep:

drs. M.P. Laeven

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20040126	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB)	Amersfoort	20040211
2.	20040201	L.A. Hoogerwaard en M.M. Portier	Moordrecht	20040211
3.	20040208	D. van der Meulen	Gouda	20040211
4.	20040207	H. Otte	Gouda	20040217
5.	20040213	W.A. Hardijzer	Moordrecht	20040217
6.	20040217	VROM Inspectie, Regio Zuid-West	Rotterdam	20040223
7.	20040218	W.G. Janzweert	Gouda	20040223
8.	20040218	Th. J. Henrich	Gouda	20040223
9.	20040217	Hoogheemraadschap van Schieland	Rotterdam	20040223
10.	20040217	Moordrechtse Milieuvereniging De Zuidplaspolder	Moordrecht	20040223
11.	20040218	Fietzersbond, afdeling Gouda Midden Holland	Gouda	20040223
12.	20040218	Zuid-Hollandse Milieufederatie	Rotterdam	20040226
13.	20040218	C.J. de Haan	Zevenhuizen	20040226
14.	20040217	IVN Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie afdeling IJssel en Gouwe	Reeuwijk	20040301
15.	20040224	Rijksdienst voor de Monumentenzorg	Zeist	20040301
16.	20040218	J.K. van der Hauw, namens Milieudefensie Gouda	Gouda	20040302
17.	20040309	Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijkswaterstaat, Directie Zuid-Holland	Rotterdam	20040310

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Woningbouwlocatie Westergouwe te Gouda**

De Gemeente Gouda heeft behoefte aan meer woningen. Deels wil men deze binnenstedelijk realiseren; buitenstedelijk zijn er circa 3.800 woningen gepland op de locatie Westergouwe. Voor deze woningbouwlocatie in de Zuidplaspolder wordt een m.e.r. gedaan.

ISBN 90-421-1280-8